

Väljaandja:	Tallinna Linnavolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2023
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2023
Avaldamismärge:	RT IV, 22.12.2022, 12

Sotsiaalteenuste osutamise tingimused ja kord

Vastu võetud 07.10.2021 nr 25
[RT IV, 15.10.2021, 20](#)
jõustumine 01.01.2022

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
15.12.2022	RT IV, 22.12.2022, 5	01.01.2023

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 5 ja sotsiaalhoolekande seaduse § 14 alusel ning kooskõlas Tallinna Linnavolikogu 7. oktoobri 2021 määrusega nr 24 „Sotsiaalhoolekandelise abi andmise kord“.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala

- (1) Määrusega sätestatakse rahvastikuregistri andmetel Tallinna linnas elavatele inimestele korraldatavate sotsiaalteenuste (edaspidi ka *teenus*) osutamise tingimused ja kord.
- (2) Tallinna Linnavalitsus võib osutada sotsiaalteenust linna ametiasutuse hallatava asutuse kaudu või volitada sotsiaalteenuse osutamise halduslepinguga eraõiguslikule juriidilisele isikule, kelle Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet (edaspidi *amet*) on valinud riigihanke põhimõtteid järgides, või füüsilisele isikule või teise kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutusele.
- (3) Teenusele suunamisel lähtutakse hinnatud abivajaduse kiireloomulisusest. Põhjendatud vajaduse korral osutatakse abi esimesel võimalusel.
- (4) Teenuste korraldamisel määruses reguleerimata juhtudel lähtutakse haldusmenetluse seadusest, sotsiaalseadustiku üldosa seadusest, sotsiaalhoolekande seadusest ja asjakohastest linna õigusaktidest.

§ 2. Terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) puue – inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, mis koostoimes suhtumuslike ja keskkondlike takistustega tõkestab ühiskonnaelus osalemist teistega võrdsetel alustel ning mille raskusastme ja liigi on tuvastanud Sotsiaalkindlustusamet;
- 2) erivajadus – vaimne või füüsiline eripära või kõrvalekalle, mis tingib abivajaduse iseseisva toimetuleku tagamisel ja mida Sotsiaalkindlustusamet ei ole puudena tuvastanud;
- 3) hooldusvajadusega inimene – inimene, kes vajab puude või erivajaduse tõttu ajutist või pidevat kõrvalabi, juhendamist ja/või järelevalvet igapäevaelu toimingutes;
- 4) kohandatud eluruum – eluruum, mis on kohandatud inimese puudest tingitud vajadustele vastavaks nii, et inimene tuleks võimalikult iseseisvalt koduses keskkonnas toime;
- 5) teenuse osutaja – asutus või isik, kes peab vastama sotsiaalhoolekande seaduses kehtestatud nõuetele, sealhulgas rahvatervise seaduse, ehitusseadustiku ja teistes käesolevas määruses nimetatata õigusaktides sätestatud nõuetele, mis reguleerivad asjaomase teenuse osutamist.

§ 3. Teenuse osutamise põhimõtted ja lepingu sõlmimine

- (1) Teenust osutatakse abi vajavale inimesele, kelle elukohana on rahvastikuregistrisse kantud Tallinna linn.

(2) Teenuse osutamisel nõustab ja vajaduse korral abistab abi vajavat inimest tema rahvastikuregistrisse kantud elukoha järgne linnaosa valitsus (edaspidi *linnaosa valitsus*).

(3) Linnaosa valitsus teeb abi vajavale inimesele ettepaneku sõlmida teenuse osutajaga leping 30 kalendripäeva jooksul asjaomase ettepaneku tegemisest arvates.

(4) Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, lepitakse lepingus kokku eelkõige järgmine:

- 1) teenuse sisu ehk teenuse saaja vajadusest tulenevad toimingud;
- 2) teenuse maht ja teenuse osutamise periood;
- 3) teenuse omaosalustasu suurus ja omaosalustasu maksmise kord, kui omaosalustasu arvestamise alused on kehtestatud;
- 4) teenuse kasutamise tingimused ja kord.

(5) Teenuse osutaja teavitab linnaosa valitsust kavatsusest lõpetada teenuse saajaga leping.

(6) Teenuse osutaja lõpetab lepingu, kui teenuse vajadus langeb ära ja/või teenuse kasutaja suunatakse sobivamale teenusele.

(7) Teenuse osutaja korraldab vajadusel teenuse osutamise koha aadressi kandmise rahvastikuregistrisse inimese viibimiskohana ja taotleb viibimiskoha kehtivuse lõpetamist teenuse kasutamise õiguse lõppemisel.

§ 4. Teenuste liigid

(1) Tallinna linna korraldatavad sotsiaalteenused on:

- 1) puudega lapse hoiuteenus;
- 2) asendushooldusteenus;
- 3) järelhooldusteenus;
- 4) tugiisikuteenus;
- 5) turvakoduteenus;
- 6) nõustamisteenused;
- 7) päevakeskusteenus;
- 8) sotsiaaltransporditeenus;
- 9) isikliku abistaja teenus;
- 10) viipekeele tõlketeenus;
- 11) täisealise inimese hooldusteenus;
- 12) varjupaigateenus;
- 13) resotsialiseerimisteenus;
- 14) eluruumi tagamise teenus;
- 15) koduteenus;
- 16) sotsiaalvalveteenus;
- 17) omastehooldaja asendamise teenus;
- 18) mäluhäiretega inimeste päevahoiuteenus;
- 19) väljaspool kodu osutatav ööpäevane üldhooldusteenus.

(2) Põhjendatud vajaduse korral korraldatakse abi vajavale inimesele eespool kirjeldamata muud teenust, mis toetab inimese ja tema perekonna arengut ja toimetulekut. Teenuse täpsem sisu ja selle osutamise tingimused tulenevad hinnatud abivajadusest ja lepitakse kokku juhtumipõhiselt.

2. peatükk Teenuste kirjeldused

§ 5. Puudega lapse hoiuteenus

(1) Puudega lapse hoiuteenuse eesmärk on toetada puudega last (erandjuhtudel vähemalt suure hooldus- ja järelevalvevajadusega last) kasvatava inimese toimetulekut ja vähendada lapse erivajadusest tulenevat hoolduskoormust.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(2) Teenuse osutaja tagab lapse hooldamise, arendamise ja turvalisuse.

(3) Hoolduspere vanem, kes on Tallinna linnaga sõlminud lapse perekonnas hooldamise lepingu ja kellele Tallinna linn maksab lapse perekonnas hooldamise eest toetust, ei pea teenuse saamiseks olema Tallinna linna elanik.

(4) Linnaosa valitsus hindab lapse toimetulekut ja pere kõrvalabi vajadust ning koostab juhtumiplaani koos tegevuskavaga.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(5) Teenuse osutaja esitab krüptitud teenuse osutamise koondaruande koos teenuse kasutajate kinnitatud graafikutega ametile hiljemalt teenuse osutamisele järgneva kuu 7. kuupäevaks. Aruande andmete koosseisu kehtestab amet.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

§ 6. Asendushooldusteenus

(1) Asendushooldusteenuse eesmärk on tagada pika- või lühiajaliselt lapse heaolu ja õigused, võimaldada lapsele tema põhivajaduste rahuldamiseks peresarnased elutingimused ning luua lapsele turvaline ja arenguks soodne elukeskkond, mis tagab võimalikult iseseisva toimetuleku täisealisena.

(2) Lapsele osutatakse vajadustele vastavat asendushooldusteenust:

1) hooldusperes, kus vahetult teenust osutav inimene on hooldusperre vanem;

2) perekodus, kus vahetult teenust osutav inimene on perevanem;

3) asenduskodus, kus vahetult teenust osutav inimene on kasvataja.

(3) Asendushooldusteenuse osutamisel eelistatakse lapse paigutamist hooldusperre. Pere- või asenduskodusse paigutatakse laps erandina tema olulisi huve arvestades.

(4) Lapse paigutamisel asendushooldusteenusele tagatakse lapse sidemete säilitamine vanemate ja kodukohaga ning luuakse lapsele tingimused sinna tagasitulekuks.

(5) Asendushooldusteenus tagatakse lapsele vajaduse korral kuni tema 18-aastaseks saamiseni, kui lapse eestkostjaks või eestkostja ülesannete täitjaks on määratud Tallinna Linnavalitsus.

(6) Asendushooldusteenuse osutamiseks sõlmitakse kahe- või kolmepoolne haldusleping.

(7) Linnaosa valitsus hindab teenuse saaja abivajadust ja koostab selle põhjal tema toimetuleku parandamiseks juhtumiplaani koos tegevuskavaga, milles kirjeldatakse muu hulgas asendushooldusteenuse saamise üksikasju.

§ 7. Järelhooldusteenus

(1) Järelhooldusteenuse eesmärk on toetada eestkostelt või asendushoolduselt lahkuva inimese iseseisvat toimetulekut ja õpingute jätkamist. Järelhooldusteenust osutatakse inimesele kuni 25-aastaseks saamiseni ning üldjuhul õpingute ajal. Kui inimene ei õpi, osutatakse järelhooldusteenust juhul ja ajal, kui ta astub oma võimetest lähtudes piisavaid samme selleks, et parandada enda toimetulekut täisealisena edasises tööelus.

(2) Järelhooldusteenuse osutamiseks koostab linnaosa valitsus koostöös teenuse saajaga juhtumiplaani, millega planeeritakse teenuse saaja elukorraldus tervikuna.

(3) Linnaosa valitsus maksab inimesele isiklike kulude toetust ning abistab teda eluaseme tagamisel ja muude vajaduste täitmisel juhtumiplaani alusel.

§ 8. Tugiisikuteenus

(1) Tugiisikuteenus eesmärk on toetada inimese iseseisvat toimetulekut olukorras, kus ta vajab sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või terviseprobleemide tõttu oma kohustuste täitmisel ja õiguste teostamisel olulisel määral kõrvalabi.

(2) Olenevalt teenuse saajast on teenuse osutamise täiendav eesmärk:

1) täisealise puhul tagada tema iseseisev toimetulek juhendamise ja motiveerimise kaudu;

2) last kasvatava inimese puhul aidata tagada lapse hooldamine ning turvaline ja toetav keskkond;

3) lapse puhul toetada koostöös last kasvatava inimesega lapse arengut, sealhulgas vajaduse korral teha puudega lapse puhul hooldustoiminguid. Tugiisik abistab last arendavates tegevustes, juhendab ja motiveerib igapäeva elus toime tulema, abistab suhtlemisel perekonnaliikmetega või väljaspool kodu.

(3) Linnaosa valitsus hindab teenuse saaja abivajadust ja koostab selle põhjal tema iseseisva toimetuleku parandamiseks juhtumiplaani koos tegevuskavaga. Selles kirjeldatakse täisealise inimese, lapse või last kasvatava inimese parema toimetuleku saavutamiseks vajalikke tegevusi ja teenuseid.

(4) Linnaosa valitsuse sotsiaalhoolekande osakond edastab teenuse osutajale haldusaktist teenust puudutava resolutiiivosa, millega otsustati teenuse osutamine. Teenuse osutaja pöördub teenuse saaja poole, et teenuse osutamine kokku leppida.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(5) Teenuse saaja valib teenust vahetult osutava isiku. Kui teenuse saaja vajab abi teenust vahetult osutava isiku leidmisel, abistab teenuse saajat teenuse osutaja.

(6) Teenuse osutamise lepingus võib kokku leppida, et haldusaktis märgitud kalendrikuuks ette nähtud teenuse mahu võib kalendriaasta sees kvartali kaupa summeerida. Nende kuude jooksul võib teenustunde kasutada enda vajadust mööda.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(7) Lapsele osutatava tugiisikuteenuse osutaja esitab krüptitult teenuse osutamise koondaruande koos teenuse kasutajate kinnitatud graafikutega ametile hiljemalt teenuse osutamisele järgneva kuu 7. kuupäevaks. Aruande andmete koosseisu kehtestab amet.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

§ 9. Turvakoduteenus

(1) Turvakoduteenuse eesmärk on tagada ajutine eluase, turvaline keskkond ja esmane abi:

1) lapsele, kes vajab abi hooldamises esinevate puuduste tõttu, mis ohustavad tema elu, tervist või arengut;
2) täisealisele, kes on sattunud vaimse või füüsilise vägivalla ohvriks või kes ei saa muul viisil endale turvalist keskkonda tagada.

(2) Esmase abi raames tagatakse inimesele vajaduse korral psühholoogiline nõustamine, mis toetab tema psüühilise tasakaalu ja tegevusvõime taastamist igapäevaelus.

(3) Ajutise eluasemega tagatakse toitlustamine, voodikoht, pesemis- ja pesupesemisvõimalus ning vajaduse korral korraldatakse hooldus- ja tervishoiuteenused.

(4) Lapsele tagatakse east ja vajadusest lähtudes arengut ja õppimist soodustavad olud ning vaba aja tegevused.

(5) Lapsele turvakoduteenuse osutamise käigus tuleb tagada lapse ja teda kasvatavate inimeste vaheliste suhete säilimine ja paranemine, välja arvatud juhul ja määral, milles see kahjustab lapse heaolu. Lapsele turvakoduteenuse osutamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

1) võimaluse korral ja juhul, kui see ei kahjusta lapse heaolu, pakutakse last kasvatavale inimesele võimalust viibida teenusel koos lapsega;

2) kui last kasvatav inimene ei viibi teenusel koos lapsega, tagatakse neile võimalikult sage kohtumise või sidevahendite kaudu suhtlemise võimalus. Kohtumiste käigus rakendatakse järelevalvet määral, mis on vajalik lapse heaolu tagamiseks;

3) kui lapsele ei ole võimalik teenust osutada selliselt, et laps viibib teenusel koos last kasvatava inimesega, tuleb lapse turvakodusse paigutamisele eelistada perepõhist hooldust. Juba turvakodus viibivale lapsele tuleb tagada turvaline võimalus oma pere juurde tagasi pöörduda. Kui see pole võimalik, siis tuleb laps suunata esimesel võimalusel perepõhisele asendushooldusele.

(6) Linnaosa valitsus hindab viie tööpäeva jooksul lapse turvakodusse saabumisest arvates lapse heaolu ja planeerib edasised tegevused nii lapse turvakodus viibimise ajaks kui ka sellele järgneva ajaks, et tagada lapse edasine heaolu.

(7) Turvakoduteenuse saamiseks tuleb pöörduda turvakoduteenuse osutaja või linnaosa valitsuse poole. Samuti võib inimese turvakodusse viia kolmas isik, sealhulgas politsei või laste ja peredega töötav spetsialist.

(8) Lapse või täisealise inimese turvakoduteenuse osutaja juurde toonud inimene on kohustatud andma teenuseosutajale talle teadaolevat teenuse osutamiseks vajalikku teavet.

(9) Turvakoduteenust osutatakse haldustoiminguna.

§ 10. Nõustamisteenused

(1) Nõustamisteenuste eesmärk on toetada inimese või pere iseseisvat toimetulekut.

(2) Linnaosa valitsus pakub sotsiaalnõustamist, mille käigus tagatakse inimesele ja tema perele vajaliku teabe andmine sotsiaalsetest õigustest ja seaduslike huvide kaitsmise võimalustest ning abistamine konkreetsete sotsiaalsete probleemide lahendamisel edaspidise toimetuleku soodustamiseks.

(3) Olenevalt teenuse saaja vajadusest osutatakse teenuse osutajate kaudu eelkõige järgmisi nõustamisteenuseid:

1) majandamisnõustamine – võlgade teket ennetav tegevus inimese puhul, kellel on ebapiisavad majandamisoskused ja oht jääda võlgadesse, millega ta ei ole võimeline iseseisvalt toime tulema;

2) võlanõustamine – võlgadesse sattunud inimese nõustamine ja juhendamine võlakohustuste kindlakstegemisel ja nende lahendamise leidmisel;

3) psühholoogiline nõustamine – traumaatilise sündmuse või õnnetusjuhtumi läbi elanud või igapäevaelu kriisi sattunud inimese toimetuleku toetamine;

4) õigusnõustamine – toimetulekuraskustes inimeste nõustamine õigusküsimustes;

5) viipekeelne sotsiaalnõustamine – praktiline tugi ja abi asjaajamisel kuulmispuudega inimesele;

6) kogemuspõhine nõustamine – kogemuspõhise nõustaja väljaõppe läbinud inimese kogemuslik, emotsionaalne, sotsiaalne ja praktiline tugi teisele sarnase kogemusega inimesele;

7) laste ja perede nõustamine, koolitus ja teraapia – lastega perede heaolu ja toimetuleku toetamine.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 loetletud teenuste saamiseks tuleb pöörduda linnaosa valitsuse või teenuse osutaja poole.

§ 11. Päevakeskuseteenus

(1) Päevakeskuseteenuse eesmärk on tagada inimesele sotsiaalse suhtluse võimalus ning igapäevane eale ja oskustele vastav mõtestatud tegevus.

(2) Olenevalt teenuse saajast osutatakse päevakeskuseteenust järgmiselt:

- 1) lapsele, kellel on õpi- ja/või käitumisraskused või probleeme koolikohustuse täitmise, tagatakse sobivad tingimused õppimiseks ja tugi õppetöös, toit ja vajaduse korral psühholoogiline abi;
- 2) täisealisele, kes vajab tuge igapäevaelu sisustamisel ja toimetulekul, tagatakse sotsiaalnoustamine ja vajalikud toetavad tegevused ja tugiteenused.

(3) Teenuse saamiseks:

- 1) pöördub täisealine inimene teenuse osutaja poole;
- 2) suunab linnaosa valitsuse lastekaitsespetsialist lapse teenusele haldusakti alusel. Lapsele osutatakse teenust juhtumiplaani alusel, mis on kokku lepitud koostöös päevakeskuse, lapse ja perega.

§ 12. Sotsiaaltransporditeenus

(1) Sotsiaaltransporditeenus eesmärk on tagada erivajadusega inimesele võimalus käia ennekõike tööl ja koolis, kasutada avalikke teenuseid või teha muid igapäevaelu toiminguid.

(2) Sotsiaaltransporditeenust on õigus kasutada erivajadusega inimesel, kes funktsioonihäirest tingituna kasutab liikumisabivahendeid või vajab liikumisel ja transpordivahendi kasutamisel kõrvalabi ning kes ei saa kasutada ühistransporditeenust või isiklikku sõiduauto.

(3) Sotsiaaltransporditeenust osutatakse kohandatud sõidukiga vajadust mööda eelkõige:

- 1) liiniveoteenusena regulaarselt tööle, õppe-, tervishoiu- või hoolekandetasutusse sõitmiseks;
- 2) juhuveoteenusena üksiksõitudeks hoolekande- või tervishoiuasutusse või avalike teenuste kasutamiseks. Juhuveoteenus tellimus tuleb ametile esitada vähemalt viis tööpäeva enne soovitud sõitu, märkides ära juhuveoteenus kasutamise kuupäeva, kellaaja, lähte- ja sihtkoha, sõidu eesmärgi ning saatja kaasamise vajaduse;
- 3) taksoveoteenusena isiklikeks sõitudeks linna haldusterritooriumil ja linna piirist kuni 30 km kaugusele ja sealt tagasi. Juhendamist vajav inimene kasutab taksoveoteenust koos saatjaga.

(4) Taksoveoteenust on õigus kasutada inimesel:

- 1) kes on vähemalt kolmeaastane ja
- 2) kellel on Sotsiaalkindlustusamet tuvastanud puude ja
- 3) kelle puue takistab ühissõiduki või isikliku sõiduauto kasutamist ja
- 4) kes nägemisfunktsiooni täieliku puudumise või liikumisfunktsiooni kõrvalekalde tõttu ei saa kasutada liini- ja juhuveoteenust iseseisvalt või kõrvalabiga.

(5) Sotsiaaltransporditeenus osutamise haldusakt kaotab kehtivuse, kui inimene ei ole mõjuval põhjusel asunud liiniveoteenust kasutama 30 päeva jooksul alates teenuse kasutamise alguse kuupäevast, juhu- või taksoveoteenust kuue kuu jooksul alates teenuse kasutamise õiguse andmisest.

§ 13. Isikliku abistaja teenus

(1) Isikliku abistaja teenuse eesmärk on abistada teenuse saajat tegevustes, mille sooritamisel ta vajab puude tõttu füüsilist kõrvalabi.

(2) Isiklik abistaja aitab inimest tema igapäevaelu tegevustes, nagu liikumisel, söömisel, toidu valmistamisel, riietumisel, hügieenitoimingutes, majapidamistöodes ja muudes toimingutes, milles inimene vajab juhendamist või kõrvalabi.

(3) Linnaosa valitsuse sotsiaalhoolekande osakond edastab teenuse osutajale teenuse alustamiseks vajaliku teabe. Teenuse osutaja pöördub teenuse saaja poole, et teenuse osutamine kokku leppida.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(4) Teenuse saaja valib teenust vahetult osutava isiku. Kui teenuse saaja vajab abi teenust vahetult osutava isiku leidmisel, abistab teenuse saajat teenuse osutaja.

(5) Teenuse osutamise lepingus võib kokku leppida, et haldusaktis märgitud kalendrikuuks ette nähtud teenuse mahu võib kalendriaasta sees kvartali kaupa summeerida. Nende kuude jooksul võib teenustunde kasutada enda vajadust mööda.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

§ 14. Viipekeele tõlketeenus

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(1) Viipekeele tõlketeenuse eesmärk on tagada kuulmispuudega inimesele, kes kasutab suhtlemiseks viipekeelt, tõlge asjaajamisega seotud suhtlemisel tema kodus või vajalikes ameti- ja teenindusasutustes.

(2) Teenust osutatakse eesti või vene viipekeeles.

(3) Viipekeele tõlketeenuse saamiseks tuleb pöörduda viipekeele tõlketeenuse koordinaatori või linnaosa valitsuse poole.

(4) Viipekeele tõlketeenust osutatakse haldustoiminguna.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

§ 15. Täisealise inimese hooldusteenus

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(1) Täisealise inimese hoolduse eesmärk on võimaldada inimesel kõrvalabile toetudes võimalikult kaua hakkama saada kodustes tingimustes ja ka asjaajamisel väljaspool kodu, säilitades ja parandades tema elukvaliteeti.

(2) Täisealisele inimesele määratakse hooldaja eesmärgiga vältida või edasi lükata tema suunamist väljaspool kodu osutatavale üldhooldusteenusele või ööpäevaringsele erihoolekandeteenusele.

(3) Täiskasvanud inimesele osutab teenust kohaliku omavalitsuse määratud hooldaja, kes võib olla inimese pereliige või lähedane. Hooldus seatakse ja hooldaja määratakse hooldatava nõusolekul.

(4) Hooldajaks määratakse teo- ja töövõimeline inimene, kes on kantud rahvastikuregistrisse Tallinna linna elanikuna ja on võimeline hooldust vajavat inimest tema vajadustele vastavalt hooldama.

(5) Hooldaja võib üldjuhul olla ühe hooldusvajadusega inimese hooldaja. Kahe või enama hooldusvajadusega inimese hooldaja võib olla siis, kui hooldusvajadusega inimesed on tema pereliikmed või elavad samas eluruumis.

(6) Hooldajaks ei määrata inimest:

1) kellel on Sotsiaalkindlustusamet tuvastanud raske või sügava puude;

2) kes on kutsealune kaitseväge teenistuse seaduse mõistes, v.a kui ta on ainus isik, kes on kohustatud ülal pidama raske või sügava puudega inimest, kellel puuduvad teised ülalpidamiskohustusega isikud.

(7) Hooldajat ei määrata, kui inimese hooldusvajadust on võimalik katta või see kaetakse teiste sotsiaal- ja/või haridus- ja/või meditsiiniteenustega.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

§ 16. Varjupaigategenus

(1) Varjupaigategenus eesmärk on tagada ajutine ööbimiskoht täisealisele inimesele, kes ei ole võimeline seda endale ise tagama.

(2) Olenevalt inimese vajadusest osutatakse varjupaigategenust järgmiselt:

1) piiritletud kellaegadel (vähemalt 12 tundi) osutatava varjupaigategenus korral tagatakse teenuse saajale voodikoht, pesemisvõimalus, turvaline keskkond koos pädeva personaliga, sotsiaalnõustamine ja muu vältimatut sotsiaalabi osutamine;

2) ööpäevaringset varjupaigategenust osutatakse ennekõike terviseprobleemidega inimestele. Teenuse saajale tagatakse voodikoht, pesemisvõimalus, turvaline keskkond ning toitlustamine või toidu valmistamise võimalus, vajaduse korral hooldus ja juurdepääs tervishoiuteenusele;

3) vältimatut abina tagatakse erakorraline ööpäevaringne majutusteenus sotsiaalmajutusüksuses inimesele, kelle eluase on ootamatult kasutuskõlbmatuks muutunud või hävinud või kes muul mõjuval põhjusel on jäänud eluruumita. Teenuse saajale tagatakse voodikoht, pesemise ja toidu valmistamise võimalus kuni vältimatut abi vajaduse äralangemiseni.

(3) Varjupaigategenus saamiseks pöörduv teenuse osutaja või linnaosa valitsuse poole kas inimene iseseisvalt või kolmanda isiku, sealhulgas politsei abil.

§ 17. Resotsialiseerimisteenus

(1) Resotsialiseerimisteenuse eesmärk on individuaalselt nõustada ja juhendada igapäevaelu korraldamisel abi vajavat inimest, et toetada tema toimetulekut, ning tagada inimesele ja vajaduse korral tema perele majutusvõimalus (voodikoht jagatud eluruumis või eraldi eluruum). Resotsialiseerimisteenust osutatakse seni, kuni inimene on võimeline iseseisvalt ühiskonnas toime tulema, sealhulgas tagama endale eluruumi ja täitma sellega kaasnevaid kohustusi.

(2) Resotsialiseerimisteenust osutatakse:

- 1) varjupaigas inimesele, kes vajab pärast talle vältimatu sotsiaalabina osutatud varjupaigateenust püsivat kõrvalabi ja ööpäevaringset hooldust ning kellele on raske korraldada väljaspool kodu osutatavat üldhooldusteenust. Inimesele tagatakse teenuse raames juhendamine, nõustamine, toitlustamine ja koduõendus;
- 2) sotsiaalmajutusüksuses inimesele, kes vajab iseseisva toimetulekuvõime säilitamiseks või parandamiseks juhendamist ja nõustamist;
- 3) ühiselamus inimesele, kes vajab iseseisva toimetulekuvõime saavutamiseks vähesel määral juhendamist ja nõustamist.

(2¹) Varjupaigas osutatava resotsialiseerimisteenuse eest tasub inimene sotsiaalhoolekandeline abi andmise korras sätestatu kohaselt kogu oma käsituses oleva sissetuleku, mis ületab Statistikaameti avaldatud elatusmiinimumi mittetoidukulutuste maksumust, millest on maha arvestatud ka eluasemekulu komponent.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(2²) Sotsiaalmajutusüksuses ja ühiselamus osutatava resotsialiseerimisteenuse eest tasub inimene hinnakirja alusel.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(2³) Teenuse saaja, keda teavitatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis tema vajadusele vastava teenuskoha olemasolust, sõlmib teenuse osutajaga lepingu kümne tööpäeva jooksul teavituse saamisest. Kui inimene ei sõlmi lepingut selle aja jooksul, loetakse ta teenusest loobunuks.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(3) Resotsialiseerimisteenuse osutaja koostab 30 kalendripäeva jooksul lepingu sõlmimisest koostöös inimese ja linnaosa valitsuse sotsiaalhoolekande osakonnaga inimesele individuaalse tegevusplaani. Vähemalt 30 kalendripäeva enne teenuse osutamise tähtaja lõppemist hindab teenuse osutaja koostöös sotsiaalhoolekande osakonnaga inimese iseseisva toimetuleku võimalusi, sealhulgas tema suutlikkust leida eluruum ja täita sellega kaasnevaid kohustusi.

(4) [Kehtetu - RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(5) [Kehtetu - RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

§ 18. Eluruumi tagamise teenus

(1) Eluruumi tagamise teenuse eesmärk on tagada eluruumi kasutamise võimalus inimesele, kes ei ole võimeline tagama enda või oma perekonna põhjendatud vajadusele vastava eluruumi kasutamise võimalust:

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

1) füüsilise või psüühilise puude tõttu;

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

2) sotsiaal-majandusliku olukorra tõttu.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

3) [kehtetu - RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

4) [kehtetu - RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(2) Eluruum tagatakse järgmiste meetmetega:

1) eelistatavalt abistab linn inimest eluruumi leidmisel vabaturult ja tagab vajaduse korral selleks täiendava nõustamise ja toetuse;

2) linn annab kasutusse endale või kolmandale isikule kuuluva eluruumi (vajaduse korral kohandatud eluruumi) koos muu põhjendatud abiga, lähtudes linnaosa valitsuse sotsiaalhoolekande osakonna haldusotsusest inimese teenusvajaduse kohta.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(3) Eluruumi tagamise teenuse vajadust hinnatakse sotsiaalhoolekandeline abi andmise korras sätestatud alustest lähtudes. Teenust osutatakse juhul, kui inimese või pere sissetulek jääb pärast talle ettenähtud eluasemekulude tasumist alla sissetulekupiiri. Seejuures arvestatakse järgmist:

1) eluruumi sotsiaalselt põhjendatud normiks arvestatakse igale pereliikmele 18 m², millele lisandub 15 m² kogu pere kohta;

2) eluasemekuluna võetakse arvesse Tallinna Linnavolikogu 16. detsembri 2021 määruses nr 32 „Toimetulekutoetuse määramisel aluseks võetavate eluasemekulude piirmäärad“ (edaspidi *määrus nr 32*) sätestatud maksimaalne üüri piirmäär;

3) arvestuslik eluruumi üldpind on maksimaalselt 105 m². Eluruumi tagamise teenuse puhul ei rakendata määruse nr 32 § 1 lõike 1 punktis 1 üle 33 m² üldpinnaga eluruumide kohta sätestatud erisusi.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud juhul osutab linn inimesele üürimise nõustamise ja toetamise teenust, mille eesmärk on toetada püsiva sissetulekuga sotsiaal-majanduslikes raskustes inimest eluruumi leidmisel vabaturult.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(5) Üürimise nõustamine ja toetamine lõpeb ühekordse toetuse maksmisega juhul, kui inimene:

1) on läbinud tervikliku hindamise, majandamisnõustamise ja üürimise nõustamise ning on hindamise tulemusel võimeline vabaturul toime tulema ja

2) on leidnud sobiva elamispinna ja sõlminud üürilepingu.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(6) Toetust makstakse üürimisega seotud kulude osaliseks katmiseks üürile andjale, põhjendatud juhtudel toetuse taotlejale.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(7) Toetust makstakse haldusotsuse alusel kord kolme kalendriaasta jooksul.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(8) Enne käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 2 alusel eluruumi kasutusse andmise otsustamist tehakse abi vajavale inimesele eluruumi kasutusse võtmise ettepanek. Ettepanekus teavitatakse inimest eluruumi asukohast ja suurusest, antakse muu eluruumi iseloomustav oluline teave ning tutvustatakse eluruumi fotode abil.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(9) Abi vajav inimene peab eluruumi kasutusse andmise ettepaneku tegijat kirjalikult teavitama eluruumi vastuvõtmisest või sellest loobumisest kümne tööpäeva jooksul ettepaneku tegemisest. Eluruumist loobumist peab kirjalikult põhjendama. Kui inimene ei esita tähtjaks mõjuvaid põhjendusi eluruumist loobumiseks, võib amet jätta eluruumi tema kasutusse andmata ja lugeda ta teenusest loobunuks.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(10) Kui inimene loobub eluruumist põhjendatult, jääb ta eluruumi vajajana ootele ja talle tehakse uus ettepanek eluruumi kasutamise lepingu sõlmimiseks, pakkudes teist, inimese vajadustele vastavat eluruumi.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(11) Eluruumist loobumine on põhjendatud eelkõige juhul, kui eluruum ei sobi inimesele tema füüsilise või psüühilise erivajaduse tõttu, mida on võimalik dokumentaalselt tõendada.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(12) Eluruumi kasutusse andmise otsustamisel arvestatakse inimese põhjendatud vajadustega ja linna omandis olevate eluruumide võimalustega.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(13) Inimese põhjendatud vajadustele vastava eluruumi puudumisel võetakse inimene eluruumi vajajana ootele ja temaga sõlmitakse eluruumi kasutamise leping esimesel võimalusel.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(14) Kui abi vajav inimene on kinnitanud eluruumi sobivust, antakse linnale kuuluv eluruum tema kasutusse ameti juhataja või tema volitatud isiku haldusakti alusel tähtjaliselt kuni kolmeks aastaks. Eluruumi sihtotstarbelist kasutamist kontrollib linnaosa valitsus.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(15) Abi vajav inimene on kohustatud sõlmima eluruumi kasutamise lepingu (edaspidi *leping*) 30 päeva jooksul arvates eluruumi kasutusse andmise otsusest teadasaamisest. Kui inimene ei sõlmi lepingut nimetatud tähtaja jooksul mõjuva põhjusega, loetakse ta teenusest loobunuks.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(16) Lepingu sõlmimisel teavitatakse eluruumi kasutajat võlaõigusseaduse § 272 lõike 4 punktis 4 sätestatud lähtudes sellest, et kasutusse antud eluruumile ei kohaldata võlaõigusseaduses eluruumide üürimise kohta sätestatud. Eluruumi kasutaja peab tasuma üüri ja eluruumiga seotud kõrvalkulud.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(17) Eluruumis võivad elada inimesed, kelle abivajadus on hinnatud. Kui pere koosseis muutub, on inimesel kohustus teavitada sotsiaalhoolekande osakonda, kes vajadusel hindab uuesti pere abivajadust. Eluruumi ei tohi anda allkasutusse.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(18) Inimese jätkuv teenusevajadus või selle puudumine peab olema sotsiaalhoolekande osakonnal välja selgitatud vähemalt kolm kuud enne lepingu tähtaja saabumist.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(19) Lepingu sõlmimise uueks perioodiks otsustab ameti juhataja või tema volitatud isik haldusaktiga, tuginedes linnaosa valitsuse sotsiaalhoolekande osakonna haldusotsusele, millega on tuvastatud inimese jätkuv teenusevajadus.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(20) Kui hindamise tulemusena selgub, et inimesel on jätkuv teenusevajadus, kuid pere koosseis või inimese abivajadus on olulisel määral muutunud, võib amet otsustada anda inimese kasutusse teise, tema vajadusele sobivama eluruumi.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(21) Leping lõpetatakse ennetähtaegselt, kui inimese teenusevajadus on ära langenud või inimene või tema pereliige on oluliselt rikkunud lepingu tingimusi.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(22) Leping lõpeb abi taotlenud eluruumi kasutaja (edaspidi *eluruumi kasutaja*) surma korral.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(23) Eluruumi kasutajaga koos elanud täisealise pereliikmel, kellel on jätkuv teenusevajadus, on õigus ühe kuu jooksul alates eluruumi kasutaja surmast esitada sotsiaalhoolekande osakonnale sotsiaalhoolekandeline abi taotlus.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(24) Sotsiaalhoolekande osakond hindab eluruumi kasutajaga koos elanud pereliikme jätkuvat teenusevajadust. Kui ta vajab eluruumi, sõlmitakse temaga käesoleva paragrahvi lõikes 10–18 sätestatud alustel leping sama eluruumi või põhjendatud juhul muu eluruumi kasutamiseks.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

§ 19. Koduteenus

(1) Koduteenuse eesmärk on tagada täisealise inimese iseseisev ja turvaline toimetulek kodustes tingimustes, säilitades ja parandades tema elukvaliteeti.

(2) Koduteenuse osutamisel abistatakse inimest toimingutes, mida ta terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei suuda sooritada kõrvalabi, kuid mis on vajalikud kodustes tingimustes elamiseks.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(3) Koduteenus sisaldab inimese vajadustest lähtuvat abi, ennekõike:

1) koduabi – teenuse saaja abistamine igapäevaeluks vajalikes tegevustes, näiteks eluruumide ja riiete korrastamisel, kütmisel ja toiduvalmistamisel tema eluruumis, ravimite ostmisel apteegist, toiduainete ja majapidamistarvete tellimisel e-keskkonnas;

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

2) isikuabi – teenuse saaja abistamine füüsilist kontakti vajavates enesehooldusega seotud toimingutes (näiteks riietumine, söömine, hooldusabivahendite kasutamine ja hügieenitoimingud);

3) asjaajamist – terviseabi korraldamine, teenuse saaja juhendamine ja abistamine asjaajamisel ning saatmine tervishoiu-, teenindus- ja ametiasutustes.

(4) Psüühilise erivajadusega inimesele teenuse osutamise otsustab sotsiaaltöötaja abivajaduse hindamise alusel. Sotsiaaltöötaja konsulteerib teenuse taotleja raviarsti ja vajadusel teenuse osutajaga ning arvestab nende hinnangut koduhoolduteenuse sobivuse kohta.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(5) Koduteenust ei osutata sõltuvusprobleemidega või voodikesksetele inimestele, kes vajavad igapäevast täielikku kõrvalabi ja hooldust.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(6) Koduteenus ei sisalda koduõendust.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

(7) Koduteenuse eest tasub inimene omaosalustasu järgmiselt:

1) kui tema netosissetulek jääb alla 300 euro, ei rakendata omaosalustasu;

2) kui tema netosissetulek jääb vahemikku 301–450 eurot, on omaosalustasu 2 eurot tunnis;

3) kui tema netosissetulek jääb vahemikku 451–600 eurot, on omaosalustasu 4 eurot tunnis;

4) kui tema netosissetulek jääb vahemikku 601–750 eurot, on omaosalustasu 6 eurot tunnis;

5) kui tema netosissetulek on üle 751 euro, on omaosalustasu 10 eurot tunnis.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

§ 20. Sotsiaalvalveteenus

(1) Sotsiaalvalveteenuse eesmärk on suurendada kodus elava täisealise erivajadusega inimese ja tema pereliikmete turvatunnet ning tagada abi jõudmine abi vajava inimeseni.

(2) Sotsiaalvalveteenuse saaja eluruumi paigaldatakse teenuse tagamiseks vajalikud seadmed, et tagada talle abi ootamatult tekkinud olukorras, sealhulgas kukkumisel või siseruumidesse lõksu jäämisel, kus inimene ise ei ole suuteline abi kutsuma ega abistajale eluruumi ust avama.

[RT IV, 22.12.2022, 5- jõust. 01.01.2023]

§ 21. Omastehooldaja asendamise teenus

(1) Omastehooldaja asendamise teenuse eesmärk on toetada suure hooldusvajadusega täisealise inimese omastehooldaja toimetulekut, võimaldades talle lühiajalist puhkust ja vaba aja kasutamise võimalust.

(2) Omastehooldaja asendamise teenusega tagatakse suure hooldusvajadusega inimese hooldus ja järelevalve tema kodus. Omastehooldajat asendatakse ennekõike hooldustoimingutes, mille all on mõeldud näiteks riitumist, söömist, hooldusabivahendite kasutamist ja hügieenitoiminguid.

§ 22. Mäluhäiretega inimeste päevahoiuteenus

(1) Mäluhäiretega inimeste päevahoiuteenuse eesmärk on tagada mäluhäiretega inimesele turvaline ning toimetulekut toetav keskkond ja järelevalve ning vähendada pereliikmete hoolduskoormust.

(2) Teenuse saajat juhendatakse ja abistatakse igapäevaelu toimingute sooritamisel ning talle pakutakse võimete kohast aktiveerivat tegevust.

(3) Teenust osutatakse tervishoiutöötaja saatekirja või arvamuse alusel inimesele, kellel on mäluhäired ja kognitiivsete võimete langus ning kes terviseseisundist ja tegevusvõimest tulenevatel põhjustel ei suuda kodustes tingimustes iseseisvalt toime tulla.

§ 23. Väljaspool kodu osutatav ööpäevane üldhooldusteenus

(1) Väljaspool kodu osutatava ööpäevase üldhooldusteenuse (edaspidi *üldhooldusteenus*) eesmärk on tagada turvaline keskkond ja toimetulek täisealisele inimesele, kes terviseseisundist, tegevusvõimest ja elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei suuda kodustes tingimustes ajutiselt või püsivalt iseseisvalt toime tulla ning kelle toimetulekut ei ole võimalik tagada teiste sotsiaalteenuste või muu abi osutamisega.

(2) Tallinna linna korraldatava üldhooldusteenuse osutaja tagab teenuse saajale majutuse, toitlustuse vähemalt kolm korda päevas, kaasatuse võimete kohasesse mõtestatud tegevusse, hooldustoimingud ja muud toetavad teenused, sealhulgas terviseteenuste korraldamise.

(3) Inimesele, kelle rahvastikuregistrisse kantud elukoht ei ole Tallinna linn, osutatakse Tallinna linna korraldatavat üldhooldusteenust vaba ja sobiva koha olemasolul kokkuleppel inimese elukohajärgse kohaliku omavalitsusega.

(4) Teenuse maksumus koosneb:

1) teenuse saaja makstavast summast (omaosalustasu), mille suurus on 95% (erandjuhtudel 100%) pensioni või muu regulaarse sissetuleku netosummast;

2) teenuse saaja ülalpidamiskohustuslaste ja teiste inimeste makstavast summast (osalustasu);

3) vajaduse korral Tallinna linna tasutavast summast ulatuses, mida ei kata omaosalustasu ja osalustasu.

Üldjuhul ei tasu linn teenuse eest, kui teenuse saajale kuulub vahendeid või vara, mille arvel saab tasuda teenuse eest ja/või kui ülalpidamiskohustuslased suudavad piisavas ulatuses täita kohustuse teenuse eest tasuda.

§ 24. Määruse jõustumine

Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 2022.